

शासकीय गोदामातील अन्नधान्याच्या
हाताळणूकीसाठी हमाल कंत्राट निश्चित
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: कंत्राट १२१४/प्र.क्र.१५६/ना.पु.१६अ

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक: १२ सप्टेंबर, २०१४

- वाचा** - (१) शासन परिपत्रक, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र.मजूर १२२००४/प्र.क्र.२९/९-स,
दि.२१ डिसेंबर, २००४
- (२) शासन निर्णय, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्र. कंत्राट ११०४/२२८५/
प्र.क्र.२१५/नापु-१६अ दि.२३.२००५
- (३) शासन परिपत्रक, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग क्र.युडब्ल्युए १५२००५/(१२३/३)/कामगार-५,
दि.२७.०५.२००५.
- (४) शासन निर्णय, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्र. कंत्राट
११०४/२२८५/प्र.क्र.२१५/नापु-१६अ दि.०५.०९.२००५.
- (५) शासन निर्णय, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग क्र: युडब्ल्युए-१५२००/(१२३/३)/कामगार-५,
दि.२९.०४.२००८.
- (६) शासन निर्णय, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्र. कंत्राट-१००७ /६३१ /प्र.क्रं.८६०/
ना.पु.१६अ, दि.०४.०७.२००८.
- (७) शासन शुध्दीपत्रक, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्र. कंत्राट
१००७/६३१/प्र.क्र.८६०/ना.पु.१६अ, दि.१३.२.२००९.
- (८) शासन निर्णय, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, क्रमांक: कंत्राट-१२१४/प्र.क्र.१५६/
ना.पु.१६अ, दि. ०६.०८.२०११.

प्रस्तावना

संदर्भित क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये, राज्यातील शासकीय गोदामातील अन्नधान्याच्या हाताळणूकीसाठी निविदा प्रक्रियेद्वारे हमाल कंत्राट निश्चित करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले होते. महाराष्ट्र माथाडी सल्लागार समितीच्या दिनांक २०.०५.२००४ रोजी झालेल्या बैठकीत कामगार प्रतिनिधींनी महाराष्ट्रातील शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणाऱ्या कामगारांना माथाडी अधिनियमांचे संरक्षण देण्याबाबत शासनाने धोरणात्मक निर्णय घेण्याबाबत चर्चा झाली. तसेच, माथाडी अधिनियमांच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करून माथाडी मंडळाकडून राबविण्यात येत असलेल्या योजनेचे फायदे मिळण्याबाबत मा.उच्च न्यायालयात दाखल झालेल्या याचिका क्रमांक ७१३/२००५ वर, सर्व संबंधितांनी माथाडी अधिनियमाच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करण्यासाठी तात्काळ योग्य ती पावले उचलावित असे मा.उच्च न्यायालयाने आदेश दिले होते. या आदेशास अनुसरून उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाने संदर्भित क्रमांक ३ येथील दिनांक २७.५.२००५ च्या शासन परिपत्रकान्वये, ज्या संस्था/ कंत्राटदारांची निविदा मंजूर होईल त्या संस्थांना/कंत्राटदारांना करारनामा करण्यापूर्वी मालक म्हणून व त्या संस्था/ कंत्राटदाराकडील कामगारांना

कामगार म्हणून संबंधित माथाडी मंडळाकडे नोंदणी करण्याच्या सूचना दिल्या. उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या या परिपत्रकानुसार संदर्भित क्र.४ येथील शासन निर्णयान्वये, ज्या संस्था/कंत्राटदारांची निविदा मंजूर होईल त्या संस्थांना/कंत्राटदारांना मालक म्हणून व त्या संस्था/ कंत्राटदारांकडील कामगारांना कामगार म्हणून संबंधित माथाडी मंडळाकडे नोंदणी करावी लागेल, अशी सुधारणा करण्यात आली. उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाने संदर्भित क्रमांक ५ येथील दिनांक २९.४.२००८ अन्वये, संदर्भित क्रमांक ३ येथील शासन परिपत्रक दिनांक २७.५.२००५ मधील अट क्रमांक १ ते ६ कायम ठेवून त्या व्यतिरिक्त काही सुधारणा करून नव्याने शासन निर्णय निर्गमित केला आहे. सबब, संदर्भित क्रमांक २ व ४ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून, संदर्भित क्र.१,३ व ५ येथील शासन परिपत्रक/ शासन निर्णयातील तरतुदीसह शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणूकीसाठी हमाल कंत्राट निश्चित करण्यासाठी शासकीय निधीची बचत, माथाडी अधिनियमातील तरतुदीचे पालन, कामगारांना आर्थिक हमी, कामाची शाश्वती व त्यांच्या संरक्षणाची बाब, या बाबी विचारात घेऊन अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाशी संबंधित हमाल कंत्राटाचे धोरण नव्याने निश्चित करण्यास संदर्भ क्र.८ येथील दि.०६.०८.२०११ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सन २०११-२०१४ या कालावधीसाठी शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणूकीसाठी हमाल कंत्राटे निश्चित करण्यात आली आहेत.

उपरोक्त नमूद केल्यानुसार शासकीय गोदामातील अन्नधान्याच्या हाताळणूकीसाठी हमाल कंत्राट निश्चित करण्याबाबत सर्व बाबींचा साधकबाधक व सर्वांगीण विचार करून आता त्यापुढील कालावधीसाठी म्हणजेच सन २०१४-२०१७ या कालावधीसाठी शासकीय गोदामातील अन्नधान्याच्या हाताळणूकीसाठी हमाल कंत्राट निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

राज्यातील सांगली, बीड, वर्धा, बुलढाणा, उस्मानाबाद, वाशिम व रत्नागिरी हे सात जिल्हे वगळून अन्य जिल्ह्यांमधील शासकीय गोदामातील अन्नधान्याच्या हाताळणूकीसाठी हमाल कंत्राटाच्या निश्चितीस खालीलप्रमाणे शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) ज्या शासकीय गोदामातील अस्तित्वातील हमाल कंत्राटदार नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था व नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था यांनी मालक म्हणून व त्यांच्याकडील कामगारांची कामगार म्हणून माथाडी मंडळाकडे नोंदणी केली आहे किंवा नोंदणी करण्यास तयार असतील तसेच ज्या संस्था माथाडी मंडळाने निर्धारित केलेल्या दरांनुसार किंवा हमाल कामगारांनी कंत्राटदार संस्थांशी केलेल्या करारनाम्याच्या दराप्रमाणे कामगारांना वेतन देतील, अशा संस्थांना सन २०१४ ते २०१७ या कालावधीसाठी विना निविदा कार्यरत दराने संबंधित जिल्हाधिकार्यांनी कंत्राट मंजूर करावे. तसेच, या शासन निर्णयातील तरतुदींच्या अधिन राहून अशा संस्थांबरोबर करावयाच्या करारनाम्यामध्ये संदर्भाधिन क्रमांक (५) च्या शासन निर्णय, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग क्रमांक: युडब्ल्युए-१५२००५/(१२३/३)/कामगार-५, दिनांक २९.४.२००८ मधील सर्व अटी व शर्तीचा समावेश करण्यात यावा. अशा प्रकारे कंत्राट मंजूर केलेल्या संस्थांची माहिती शासनास स्वतंत्रपणे सादर करावी.

(ब) वरील “अ” नुसार ज्या शासकीय गोदामातील अस्तित्वातील हमाल कंत्राटदार नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था व नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था सन २०१४-२०१७ या

कालावधीसाठी अन्नधान्य हाताळणूकीचे काम करण्यास तयार नसतील, त्या शासकीय गोदामासाठी खालील तरतुदी/अटी व शर्तीनुसार निविदा प्रक्रिया पूर्ण करावी.

कंत्राट
चा
कालाव
धी व
वर्ष

१. राज्यातील तालुकाअंतर्गत असलेल्या शासकीय गोदामावरील अन्नधान्याच्या हाताळणूकीसाठी हमाल कंत्राट खुल्या निविदा मागवून निश्चित करण्यात यावे. सदर कंत्राटाचा कालावधी ३ वर्षांचा राहील. ज्या तारखेला निविदाकाराशी करारनामा करण्यात येईल, त्या तारखेपासून कालावधी सुरू होऊन तो पुढील ३ वर्षांपर्यंत असेल. जेव्हा आवश्यक असेल तेव्हा कंत्राटाचा कालावधी दोन महिन्यांपर्यंत वाढविण्यात यावा. तदनंतर मुदतवाढीसाठी शासनाची मंजूरी घेण्यात यावी. मात्र शक्य तितक्या लवकर कंत्राटाचा कालावधी संपण्याअगोदर पुढील कालावधीसाठी निविदा प्रक्रिया सुरू करण्यात यावी.

२. शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणूकीचे हमाल कंत्राट निश्चित करण्यासाठी संबंधित जिल्हयातील गोदामनिहाय निविदा जिल्हास्तरावरच मागविण्यात याव्यात.

३. कंत्राट निश्चितीची कार्यपद्धती:-

निविदा पद्धती ही उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या क्रमांक: भाखंस १०९४/(२६७९)/उद्योग-६, दिनांक ३०.३.१९९४ च्या शासन निर्णयानुसार व त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणानुसार द्वि लिफाफा पद्धतीचा अवलंब करून पार पाडावी व त्या शासन निर्णयातील तरतुदींचे व खालील बाबींचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

(अ) (i) प्रथम फक्त जिल्हयातील प्रत्यक्ष हमाली काम करणारे सदस्य यांच्या नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्थांकडून विस्तृत प्रसिध्दी देऊन खुल्या निविदा मागण्यात याव्यात.

नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्थांकडून निविदा प्राप्त झाल्या नसल्यास, हमाल सदस्य असलेल्या सहकारी संस्थांना निविदेमध्ये भाग घेण्यासाठी/प्रोत्साहित करण्याकरिता जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था यांची मदत घ्यावी.

(ii) वरील (i) मध्ये नमूद नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था निविदेमध्ये भाग घेत नसल्यास जिल्हयातील नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थांकडून खुल्या निविदा मागविण्यात याव्यात.

(iii) वरील (i) आणि (ii) मध्ये नमूद नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था व नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थांकडून निविदा प्राप्त झाल्या नसल्यास किंवा पुरेशा स्पर्धा नसल्यास, खाजगी व्यक्तींकडून निविदा मागविण्यात याव्यात व प्राप्त झालेल्या सर्व निविदांचा एकत्रित विचार करण्यात यावा.

गोदाम
निहाय
निविदा
मागविणे

द्वि
लिफाफा
पद्धत

(IV) संदर्भित क्र.१ येथील शासन परिपत्रकानुसार मजूर सहकारी संस्थांना निविदा प्रक्रियेत भाग घेता येणार नाही.

(V) वरील (III) व (IV) बाबतचा स्पष्ट उल्लेख निविदा सूचनेमध्ये करण्यात यावा.

(VI) हमाल कंत्राट मंजूर झालेल्या संस्था/व्यक्ती माथाडी मंडळाच्या नियमानुसार हमाली दर देतात व लेव्हीची रक्कम भरतात किंवा कसे याची संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी माथाडी मंडळाकडे दरमहा खातरजमा करावी. याबाबत कंत्राटदार संस्थेने/व्यक्तीने कसूर केल्यास अशा संस्थेचे/ व्यक्तीचे हमाल कंत्राट तात्काळ रद्द करण्यात यावे व त्या महिन्याची संपूर्ण रक्कम सदर संस्था/ व्यक्तीकडून वसूल करण्याची जबाबदारी जिल्हाधिकाऱ्यांची राहिल.

(ब) द्वि लिफाफ्यांपैकी लिफाफा अ तांत्रिक व लिफाफा ब व्यापारी दराचा राहिल. सदर दोन्ही लिफाफे स्वतंत्र लिफाफ्यात मोहोरबंद करण्यात यावेत. तांत्रिक लिफाफ्यात मागविण्यात आलेल्या सर्व कागदपत्रांची व निविदेतील सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता करणाऱ्या निविदाकारांचाच लिफाफा ब (व्यापारी दराचा) उघडण्यात यावा.

(क) तांत्रिक लिफाफ्यातील कागदपत्रांची पूर्तता निविदा अर्ज सादर करतांना पूर्ण करण्यात यावी. तांत्रिक लिफाफा उघडल्यानंतर ऐनवेळी कागदपत्रे स्विकारण्यात येऊ नये. तांत्रिक लिफाफ्यातील कागदपत्रात व अटी/शर्तीत नमूद केलेल्या अर्हतेपेक्षा कमी अर्हता आढळल्यास निविदा अपात्र ठरविण्यात यावी.

तथापि, शासनाला स्पर्धात्मक दर प्राप्त होण्यासाठी खऱ्याखऱ्या निविदाधारकांना जास्तीत जास्त संख्येने निविदांमध्ये सहभागी होण्याची संधी देणे आवश्यक आहे. हा दृष्टीकोन ठेऊन विहित केलेल्या अत्यावश्यक कागदपत्रांमध्ये काही किरकोळ स्वरूपाच्या त्रुटी असतील व्यापारी लिफाफा उघडण्यापूर्वी अशा त्रुटींची पूर्तता करण्याची परवानगी निश्चित वेळ ठरवून निविदाकारांना द्यावी. (उदा. शपथपत्रे, साक्षांकित नसलेली कागदपत्रे इ.) अशा त्रुटी दिलेल्या वेळेत पूर्ण करता आल्या नाहीत तर मात्र ती निविदा अपात्र ठरवावी.

लिफाफा अ म्हणजेच तांत्रिक लिफाफ्यात आवश्यक असलेली कागदपत्रे निविदेसोबत सादर न केल्यास सदरची निविदा अपात्र ठरविण्यात यावी. अशा निविदेचा लिफाफा ब (व्यापारी दराचा) उघडण्यास अपात्र ठरत असल्याने, संबंधित निविदाधारकाची लिफाफा ब उघडण्याची व त्यातील दर विचारात घेण्याची लेखी किंवा तोंडी आग्रह/ विनंती कोणत्याही परिस्थितीत ग्राह्य धरण्यात येऊ नये.

(ड) लिफाफा ब मध्ये फक्त हस्ताक्षरात दर (अंकी व अक्षरी) नमूद करण्यात यावा. दराची छायाप्रत ग्राह्य धरण्यात येऊ नये.

(इ) निविदा अथवा निविदेमध्ये कोणतीही अट अथवा पर्याय देता येणार नाही. अशा अटीयुक्त निविदा अपात्र ठरविण्यात याव्यात.

(फ) ६ वर्षांपूर्वीच्या कंत्राट कालावधीतील हमालीचे काम असमाधानकारक असलेल्या, हमाली कामाबाबत प्राप्त झालेल्या गंभीर स्वरूपाच्या तक्रारीमध्ये तथ्य आढळून आलेल्या संस्था/ खाजगी व्यक्ती व काळ्या यादीत नावे समाविष्ट असलेल्या संस्थांची/ व्यक्तींची निविदा अपात्र ठरविण्यात यावी.

(ग) तांत्रिक लिफाफा अ उघडल्यानंतर ३ पेक्षा कमी पात्र निविदा प्राप्त झाल्यास, व्यापारी दराचा लिफाफा ब उघडण्यात येऊ नये व निविदेच्या अल्प प्रतिसादामुळे निविदा सादर करण्यास १५ दिवसांची पहिली मुदतवाढ देण्यात यावी. यावेळीदेखील ३ पेक्षा कमी पात्र निविदा प्राप्त झाल्यास, निविदा सादर करण्यास पुन्हा १५ दिवसांची दुसरी मुदतवाढ देण्यात यावी. या दोन वेळच्या मुदतवाढीनंतरही ३ पेक्षा कमी पात्र निविदा प्राप्त झाल्यास, निविदा उघडणाऱ्या अधिकाऱ्याने म्हणजे जिल्हाधिकाऱ्यांनी त्यांच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यासमोर (विभागीय आयुक्त) व्यापारी दराचा लिफाफा “ब” उघडावा व त्यावर वरिष्ठ अधिकाऱ्याची स्वाक्षरी घेऊन स्वतंत्रपणे निर्णय घ्यावा व शासनास अवदत करावे.

(ह) उपरोक्त ग मधील तरतुदीनुसार निविदा पात्र ठरलेल्या निविदाधारकास, मुदतवाढीनुसार निविदा सादर करण्याच्या दिनांकास व वेळी व्यापारी दराचा वेगळा लिफाफा ब सादर करता येईल. अशा निविदाधारकाचे दराचे सर्व लिफाफे (मूळ व मुदतवाढी नंतरचे) उघडण्यात यावे व त्यामधील सर्वात कमी दर विचारात घेण्यात यावा.

(ज) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्रमांक: भाखंस-१०९४/(२६७९)/उद्योग-६, दि.२.१.१९९२ नुसार तांत्रिक लिफाफा अ मध्ये सादर करावयाच्या कागदपत्रांची यादी परिशिष्ट-अ मध्ये दिलेली आहे.

५. गोदामनिहाय प्राप्त होणाऱ्या निविदेपैकी पात्र ठरणाऱ्या न्यूनतम निविदेतील दर हे अवाजवी वाटत असतील तर लेखी कारण नमूद करून, फक्त त्याच निविदाधारकाशी वाटाघाटी करून दर कमी केल्यानंतर व ते दर वाजवी असल्यास निविदा स्विकारण्यात यावी.

वाटाघाटी करून योग्य/वाजवी दर निश्चित करता येत नसतील तर संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी फेरनिविदा काढाव्यात.

६. शासन निर्णय, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्रमांक: रवका १०९८/५६७/प्र.क्र.२३३८/नापु-१२, दि.३० नोव्हेंबर, १९९८ मधील अ.क्र.१७, १८ व १९ नुसार, विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी आणि संचालक, नागरी पुरवठा (गो/वा), मुंबई यांना खुल्या/ मर्यादित/ एकेरी निविदा

वाटाघाटी
करून
निविदा
स्विकारणे

वित्तीय
अधिकार

मागविण्याबाबत प्रदान केलेल्या वित्तीय अधिकारानुसार व त्यामध्ये वेळोवेळी होणाऱ्या सुधारणानुसार, अन्नधान्य हाताळणूक कंत्राट निश्चित करण्याकरिता निविदा मागवाव्यात.

अनुभव

७. निविदाधारक संस्थेच्या / व्यक्तीच्या नावे केंद्र/ राज्य शासकीय किंवा निमशासकीय गोदामावरील हमाली कामाचा १ वर्षाचा अनुभव असावा. मात्र नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थाना अनुभवाच्या अटीतून सूट राहिल. खाजगी व्यक्ती/ संस्थांकडील हमाली कामाचे अनुभव प्रमाणपत्र सादर केले असल्यास ते विचारात घेण्यात येऊ नये.

इसारा

रक्कम

(Earnest Money)

८. निविदेसोबत इसारा रक्कम मागील तीन वर्षात हमाली कामासाठी झालेल्या एकूण सरासरी खर्चाच्या २ टक्के एवढी घेण्यात यावी. इसान्याची रक्कम निविदेसोबत दर्शनी हुंडीने (Demand Draft) सादर करावी. दर्शनी हुंडी (Demand Draft) ही केवळ अनुसूचित अथवा राष्ट्रीयकृत बँकेची घेण्यात यावी. नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थांना इसान्याची रक्कम (Earnest Money) भरण्यास सूट देण्यात यावी.

प्रतिपूर्ती

ठेवीची

रक्कम

९. मंजूर निविदाधारकास मागील ३ वर्षात शासकीय गोदामात हमाली कामासाठी झालेल्या एकूण सरासरी खर्चाच्या १०% एवढी रक्कम प्रतिभूती ठेव (Security Deposit) म्हणून जमा करावी लागेल. त्यापैकी ५०% रक्कम करारनामा करण्यापूर्वी जमा करावी लागेल व उर्वरित ५०% रक्कम प्रत्येक महिन्याच्या देयकातून १०% प्रमाणे (५ हप्त्यात) कपात करून देण्याची मुभा असेल. कंत्राटदाराच्या इच्छेनुसार इसान्याची रक्कम प्रतिभूती ठेवीमध्ये परिवर्तित करण्याची मुभा असेल.

मात्र नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थाना प्रतिभूती ठेवीची रक्कम (Security Deposit) प्रत्येक महिन्याच्या देयकातून एकूण रक्कमेच्या २०% प्रमाणे (५ हप्त्यात) कपात करून देण्याची मुभा राहिल.

निविदाकाराने

करारनामा न

केल्यास

१०. मंजूर निविदाधारकास निविदा मंजुरीनंतर ७ दिवसांचे आत सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करून रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर विहित नमुन्यात करारनामा करणे बंधनकारक आहे. मंजूर निविदाधारकाने करारनामा करण्यास नकार दिल्यास किंवा करारनामा न केल्यास अशा निविदाधारकाची संपूर्ण इसारा रक्कम जप्त करावी व लगतच्या न्यूनतम निविदाधारकांशी वाटाघाटी करून निविदा मंजूर करण्यात यावी.

निविदा सादर केल्यानंतर निविदेतील अटी व शर्तीनुसार निविदाकार हा करारनाम्यातील तरतुदींना बांधील आहे. त्यामुळे, करारनाम्यातील मसुद्यातील तरतुदीनुसार लगतच्या न्यूनतम निविदाकारकाशी वाटाघाटीअंती निविदा मंजूर केल्यामुळे शासनाच्या होणाऱ्या नुकसानीची रक्कम, स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या “पी.एल.आर.(Prime Lending Rate) अधिक दोन टक्के” व्याजासह

करारनामा न केलेल्या निविदाधारकाकडून वसूल करावी. सदर वसूली जमीन महसुलीच्या थकबाकीची वसूली म्हणून करण्यात यावी. करारनामा करण्यास नकार देणाऱ्या/ करारनामा न करणाऱ्या संस्थेचे नाव काळ्या यादीत टाकण्याची कार्यवाही ३ महिन्यांत पूर्ण करावी. नोंदणीकृत सेवा सहकारी संस्थेस इसारा रक्कम भरण्यापासून सूट देण्यात आली असली तरी करारनामा करण्यास नकार/ करारनामा न केल्यास वरीलप्रमाणे कारवाई करण्यात यावी.

११. उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाचे दिनांक २७ मे, २००५ चे परिपत्रक व दि.२९.४.२००८ च्या शासन निर्णयामधील तरतुदीनुसार निविदा मंजूरीनंतर खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी:-

अ) शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणूकीच्या कंत्राटासाठी विहित केलेल्या पद्धतीनुसार निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर ज्या संस्था / कंत्राटदार यांच्याबरोबर करारनामा केला जाईल, अशा संस्था/ कंत्राटदारांना करारनामा करण्यापूर्वी, महाराष्ट्र, माथाडी हमाल व इतर श्रमजिवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम १९६९ च्या कलम १४ नुसार संबंधित जिल्ह्यातील माथाडी मंडळाकडे मालक म्हणून नोंदणी करून घेणे बंधनकारक राहिल.

ब) ज्या संस्था/ कंत्राटदारांची निविदा मंजूर होईल त्या संस्थांना/ कंत्राटदारांना “मालक” म्हणून व त्या संस्था/ कंत्राटदारांकडील कामगारांना कामगार म्हणून संबंधित माथाडी मंडळाकडे नोंदणी करावी लागेल.

क) कंत्राट निश्चित करण्याची कार्यवाही करतांना संस्था/ कंत्राटदार त्यांच्यासोबत करारनामा करण्यापूर्वी ज्यांची निविदा मान्य होईल त्या संस्था/ कंत्राटदार यांची माहिती संबंधित मंडळाकडे जिल्हाधिकार्यांनी तात्काळ पुरवावी आणि करारनामा करण्यापूर्वी संबंधित संस्था व त्यांच्या कडील माथाडी मंडळाकडे नोंदीत झाल्याची खात्री करूनच करारनामा करावा.

ड) संबंधित माथाडी मंडळाकडे लेव्हीची रक्कम व कामगारांच्या मजुरीची रक्कम भरण्याची जबाबदारी संबंधित कंत्राटदार नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था/ नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था/ खाजगी संस्था यांची राहिल.

इ) कंत्राट मंजूर झालेल्या संबंधित संस्था/ व्यक्तींना माथाडी मंडळाच्या सर्व अटी व शर्ती लागू राहतील.

फ) जिल्ह्यातील नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था किंवा नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था यांच्याकडून खुल्या निविदा मागविल्यानंतर सदर संस्थांनी निविदेमध्ये भाग न घेतल्यास जिल्ह्यातील खाजगी व्यक्तींकडून निविदा मागविल्या जातात. ज्या खाजगी व्यक्तींची निविदा मंजूर होईल, त्यांनी उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक २७.५.२००५ चे परिपत्रकानुसार व

वरील (अ) नुसार माथाडी मंडळाकडे मालक म्हणून नोंदणी करून घेणे बंधनकारक राहिल तसेच त्यांना पूर्वी शासकीय गोदामात काम करणाऱ्या माथाडी मंडळाकडे नोंद झालेल्या कामगाराकडूनच काम करून घ्यावे लागेल. त्यांना नवीन माथाडी कामगारांची नोंदणी करता येणार नाही व पूर्वी माथाडी मंडळाने ठरवून दिलेल्या किंवा करार केलेल्या दरापेक्षा कमी दर देता येणार नाही.

ग) नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था/ नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था/ खाजगी व्यक्ती यांच्याकडील अन्नधान्य हाताळणूकीच्या कामाचा कंत्राट जरी बदलला तरी जे कामगार पूर्वीपासून ज्या शासकीय गोदामात काम करीत आहेत, त्यांना प्रथम माथाडी मंडळात संबंधित कंत्राटदाराने नोंदीत करून घ्यावे, जेणेकरून हमाली कंत्राटदार बदलला तरी तेथील कार्यरत कामगार बदलला येणार नाही.

ह) शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणूकीचे काम “अत्यावश्यक सेवेमध्ये” येत असल्याने, संबंधित कामगारांना संप / काम बंद आंदोल इत्यादी प्रकारे कामात व्यत्यय आणता येणार नाही. अशा प्रकारे कामात व्यत्यय आणणाऱ्या कामगार कंत्राटदार संस्थेने/ माथाडी मंडळाने तातडीने कार्यवाही करावी. या संबंधीची सर्व जबाबदारी कंत्राटदार/ माथाडी मंडळाची राहिल. वरील बाबींबाबत जिल्हाधिकारी यांनीही वेळोवेळी योग्य ती दक्षता घ्यावी.

ज) संबंधित कंत्राटदार संस्थांना/ व्यक्तींना मंजूर कंत्राट कालावधीत माथाडी मंडळाच्या नियमातील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करणे बांधनकारक राहिल. ज्या संस्था/ व्यक्ती यांचे काटेकोरपणे पालन करणार नाहीत / शासकीय कामामध्ये अडथळे आणतील त्या संस्था/ व्यक्तींचे काम तात्काळ बंद करून, करारनामा रद्द करण्यात यावा. त्यानंतर आवश्यकतेनुसार खालील परिच्छेद १४/१५ नुसार नवीन निविदा मागवून कंत्राट निश्चित करण्याबाबत कार्यवाही करावी.

१२. ज्या नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था / नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थेची हमाली कंत्राटदार म्हणून निवड करण्यात येईल, त्या संस्थेने करारनामा करण्यापूर्वी निविदेसोबत सादर केलेल्या यादीनुसार त्यांच्या हमाल सभासदांना ओळखपत्र देणे बंधनकारक राहिल. असे ओळखपत्र दिल्यानंतरच त्या संस्थेसोबत करारनामा करावा.

१३. भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाच्या दि.८.१०.१९९३ च्या परिपत्रकातील परिच्छेद क्र.५.३ नुसार सर्व प्रकारच्या कंत्राटांना आयकर अधिनियम, १९६१ च्या कलम १९४(सी) ची तरतुद लागू आहे. त्यानुसार वित्तीय सल्लागार व उपसचिव यांच्याकडील परिपत्रक क्र.का-१/३९८/७९२२, दिनांक ९ डिसेंबर, १९९६ अन्वये हमाली कामाच्या देयकातून केंद्र शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार आयकर कपात करण्यात यावी.

१४. आण्णिबाणीच्या व नलकडीच्या प्रसंगी वर्तमानपत्राद्वारे नलवलदेसाठी वलस्तृत प्रसलध्दी देणे शक्य नसेल अशावेळी मर्यादलत अथवा ँकेरी नलवलदा मागवून कंत्राट नलश्वलत करता येईल.

मर्यादलत/ ँकेरी नलवलदा जलल्हयातील माहलत असलेल्या नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था/नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थेकडून मागवाव्यात. अशा संस्था उपलब्ध नसल्यास तशी लेखी नोंद करून खाजगी व्यक्तींकडून मर्यादलत/ ँकेरी नलवलदा मागवाव्यात. मर्यादलत/ ँकेरी नलवलदा कमी वेळात (म्हणजे केवळ ँक दिवसाच्या सूचनेनेसुध्दा) वर नमूद केल्याप्रमाणे संस्था अथवा खाजगी व्यक्तीस ठरावलक कालावधीत दर देण्याबाबत सूचलत करून, दर प्राप्त करता येतील.

मर्यादलत/ ँकेरी नलवलदेमध्ये प्राप्त झालेले न्यूनतम दर हे अवाजवी वाटत असतील तर, न्यूनतम दर देणाऱ्या नलवलदाकाराशी वाटाघाटी केल्यानंतर व ते दर वाजवी असल्यास नलवलदा स्वलकारण्यात यावी.

१५. शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणूकीचा कंत्राटदर काम करण्यास अपयशी ठरल्यास किंवा करारनाम्याच्या कालावधीपूर्वी कंत्राट रद्द करण्यात आल्यास अन्नधान्य हाताळणूकीसाठी खालील पर्यायानुसार तात्पुरती व्यवस्था करावी.

(अ) लगतच्या शासकीय गोदामातील कंत्राटदाराकडून न्यूनतम दराने अन्नधान्य हाताळणूकीचे काम करण्यात यावे.

(ब) नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था/ नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था यांच्याकडून दरपत्रके मागवलण्यात यावीत. स्पर्धात्मक दर प्राप्त होण्यासाठी कमीत कमी ३ दरपत्रके प्राप्त होणे आवश्यक आहे. प्राप्त होणाऱ्या दरपत्रकातील सर्वात कमी दर वाटाघाटी करून स्वलकारण्यात यावेत.

(क) शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणूकीचे काम जलल्हाधिकारी कार्यालयाकडून करण्यात यावे.

१६. ज्या संस्था/ व्यक्तीवलरुध्द जीवनावश्यक वस्तू अधलनलयम, १९५५ महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधलनलयम, १९६० व महाराष्ट्र माथाडी हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नलयमन व कल्याण) अधलनलयम, १९६९ खाली गुन्हा दाखल होऊन दंड अथवा शलक्षा झाली असल्यास, अशांना नलवलदेत भाग घेता येणार नाही.

१७. माथाडी कायद्यातील तरतुदीनुसार कामगारांची मजूरी व त्यावरील लेव्हीची रक्कम माथाडी मंडळाकडे वेळेत भरणे संबंधलत कंत्राटदारास बंधनकारक आहे. त्याआधारे, कंत्राटदार संस्था/

व्यक्तीकडून दरमहा सादर करण्यात येणाऱ्या हमाली कामाच्या देयकाचे प्रदान लवकरात लवकर करण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांनी करावी.

१८. अन्नधान्य हाताळणूकीच्या कंत्राटासाठी करावयाचा प्रारूप करारनामा सोबत (परिशिष्ट ब) पाठविण्यात येत आहे. जिल्हाधिकारी यांनी सदर प्रारूप करारनामानुसार करारनामा करावा. इतर कोणत्याही अटी व शर्ती नमूद करण्यात येऊ नयेत.

१९. हा शासन निर्णय, उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाकडील शासन परिपत्रक क्र.युडब्ल्युए १५२००५/(१२३/३)/कामगार-५, दिनांक २७.५.२००५ व शासन निर्णय दि.२९.४.२००८ व सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाकडील शासन परिपत्रक क्र.मजूर १२२००४/प्र.क्र.२९/९-स, दि.२९.१२.२००४ अन्वये तसेच उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या दि.१० सप्टेंबर, २०१४ च्या टिप्पणीनुसारच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०९१२१८१०१०२१०६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सतिश श्रीधर सुपे
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

सहपत्र : परिशिष्ट “अ” व “ ब”

प्रत,

- १) सर्व विभागीय आयुक्त,
- २) कामगार आयुक्त, कॉमर्स सेंटर ताडदेव, मुंबई.
- ३) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ४) नियंत्रक, शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई.
- ५) सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हा वगळून)
- ६) सर्व उपायुक्त (पुरवठा)
- ७) सर्व उपायुक्त (कामगार)

- ८) सर्व विभागीय सहनिबंधक सहकारी संस्था,
- ९) सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी
- १०) सर्व जिल्हा उप निबंधक, सहकारी संस्था,
- ११) उपसंचालक, नागरी पुरवठा, पुरवठा आयुक्तांचे कार्यालय, मुंबई.
- १२) सर्व जिल्हा अध्यक्ष, जिल्हा माथाडी मंडळ,
- १३) उप संचालक, नागरी पुरवठा (गो/वा), मुंबई.
- १४) वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई.
- १५) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- १६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- १७) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १८) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १९) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, नागरी पुरवठा, लेखा परीक्षा परिमंडळ द्वारा: वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई.
- २०) वित्त विभाग (व्यय ४), मंत्रालय, मुंबई.
- २१) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२) रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २३) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २४) निवड नस्ती/नापु-१६अ.

(अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : कंत्राट-१२१४/प्र.क्र.१५६ / ना.पु.१६अ, दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१४ सोबतचे सहपत्र)

परिशिष्ट-अ

लिफाफा “अ” मध्ये (तांत्रिक लिफाफा) सादर करावयाच्या कागदपत्रांची सूची

अ.क्र.	कागदपत्रांची यादी
१	नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था/नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्थांचा नोंदणी दाखला व नियमावली.
२	जीवनावश्यक वस्तु अधिनियम, १९५५, महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० व महाराष्ट्र माथाडी हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ खाली गुन्हा दाखल होऊन दंड अथवा शिक्षा झाली असल्यास/नसल्यास त्यासंबंधीचे शपथपत्र
३	अनुभव प्रमाणपत्र
४	नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था/नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था यांच्या सभासदांची यादी.
५	नोंदणीकृत हमाल कामगार सहकारी संस्था/नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था यांचे संस्थेच्या सभासदांकडूनच काम करून घेण्यात येईल असे शपथपत्र
६	इसारा रकमेची अनुसूचि अथवा राष्ट्रीयकृत बँकेची दर्शनी हुंडी (डिमांड ड्राफ्ट) नोंदणीकृत बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था वगळून)

(अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : कंत्राट-१२१४/प्र.क्र.१५६/ना.पु.१६ अ, दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१४ सोबतचे सहपत्र)

परिशिष्ट- ब

कार्यकारी दंडाधिकारी, जिल्हा .....यांचे समोर

हमाल कंत्राटाबाबत करावयाच्या करारनाम्याचा नमुना

मी (नांव) .....वय/वर्षे.....धंदा
(पत्ता).....सत्य प्रतिज्ञापत्र
करतो की,

आमची (संस्थेचे नांव).....
रजिस्ट्रेशन नं.....असा आहे. सदर सोसायटीला जिल्हाधिकारी.....
यांचेकडून सन २०१४ ते २०१७ पर्यंत.....या
गोदामासाठी सदरचे काम दिनांक .....या पासून दिनांक .....पर्यंत
देण्याचे ठरले आहे. त्याबाबत करार ठरला तो असा की हा करार, एकपक्षी महाराष्ट्राचे राज्यापाल (यात
यापुढे ज्यांचा “शासन” असा करण्यात आलेला आहे.) आणि दुसऱ्या पक्षी मुंबई सहकारी संस्था
अधिनियम १९२५/१९६९ अन्वये नोंदणीकृत व कामगार संस्था म्हणून कार्य करणारी (संस्थेचे
नांव).....संस्था व कार्यालय असलेली सहकारी संस्था (यात यापुढे ज्यांच्या “संस्था” असा
निर्देश करण्यात आला आहे.) यांच्यामध्ये दिनांक .....रोजी करण्यात आला.

ज्याअर्थी, जिल्हाधिकारी.....(यात यापुढे ज्यांचा “जिल्हाधिकारी” असा निर्देश करण्यात
आला आहे) यांनी दिनांक.....रोजी सुरु होणाऱ्या व दिनांक .....रोजी समाप्त होणाऱ्या ३
वर्षांच्या कालावधीसाठी अन्नधान्य आणि इतर विक्रेय वस्तुंच्या बाबतीत मजूरीचे काम करण्यासाठी
निविदा मागविल्या होत्या.

आणि ज्याअर्थी, संस्थेने उक्त मजूरीचे काम करण्यास होकार दिला आहे आणि शासनाने संस्थेचा
उक्त होकार याखाली संनिविष्ट केलेल्या अटीवर व शर्तीवर स्वीकारला आहे.

त्याअर्थी आता, या करारनाम्याच्या पक्षांद्वारे व त्यांच्यामध्ये पुढीलप्रमाणे करारनामा करण्यांत येत
आहे.

- १) शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणुकीच्या कंत्राटासाठी विहित केलेल्या पद्धतीनुसार
निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर ज्या संस्था/कंत्राटदार यांच्याबरोबर करारनामा केला जाईल,
अशा संस्था कंत्राटदारांना करारनामा करण्यापूर्वी, महाराष्ट्र माथाडी हमाल व इतर श्रमजिवी

- कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम १९६९ च्या कलम १४ नुसार संबंधित जिल्ह्यातील माथाडी मंडळाकडे मालक म्हणून नोंदणी करुन घेणे बंधनकारक राहिल.
- २) ज्या संस्था/कंत्राटदारांची निविदा मंजूर होईल त्या संस्था/कंत्राटदारांना मालक म्हणून व त्या संस्था/कंत्राटदाराकडील कामगारांना कामगार म्हणून संबंधित माथाडी मंडळाकडे नोंदणी करावी लागेल. जे कामगार पूर्वीपासून ज्या शासकीय गोदामात काम करीत आहेत. जेणेकरुन हमाली कंत्राटदार बदलला तरी तेथील कार्यरत कामगार बदलला जाणार नाही.
- ३) संबंधित माथाडी मंडळाकडे लेव्हीची रक्कम व कामगारांच्या मजूरीची रक्कम भरण्याची जबाबदारी संबंधित कंत्राटदार नोंदणीकृत हमाल कामगार संहकारी संस्था/नोंदणीकृत बेरोजगाराच्या सेवा सहकारी संस्था/खाजगी व्यक्ती यांची राहिल.
- ४) माथाडी मंडळाने ठरवून दिलेल्या किंवा करार केलेल्या दरापेक्षा कमी दर देता येणार नाही. माथाडी कामगारांच्या मजूरीची रक्कम ही किमान वेतनापेक्षा कमी (आधारभूत दर) राहणार नाही. याबाबत संबंधित कंत्राटदार हमाल संस्था/बेरोजगारांच्या सेवा सहकारी संस्था/खाजगी व्यक्ती दक्षता घेईल.
- ५) शासकीय गोदामातील अन्नधान्य हाताळणुकीचे काम अत्यावश्यक सेवेमध्ये येत असल्याने, संबंधित कामगारांना संप/काम बंद आंदोलन इत्यादी प्रकारे कामात व्यत्यय आणता येणार नाही. अशा प्रकारे कामात व्यत्यय आणणाऱ्या कामगारांवर कंत्राटदार संस्थेने/माथाडी मंडळाकडून तातडीने कार्यवाही करण्यात येईल. या संबंधीची सर्व जबाबदारी कंत्राटदार/माथाडी मंडळाची राहिल.
- ६) संबंधित कंत्राटदार संस्थाना/व्यक्तींना मंजूर कंत्राट कालावधीत माथाडी मंडळाच्या नियमातील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करणे बंधनकारक राहिल. ज्या संस्था / व्यक्ती यांचे काटेकोर पालन करणार नाहीत / शासकीय कामामध्ये अडथळे आणतील त्या संस्था/व्यक्तीचे काम तात्काळ बंद करुन करारनामा रद्द करण्यात यावा. कंत्राट मंजूर झालेल्या संबंधित संस्था / व्यक्तींना माथाडी मंडळाच्या सर्व अटी व शर्ती लागू राहतील.
- ७) संस्था आपल्या स्वतःच्या कामगारांमार्फत या प्रयोजनासाठी शासनाने राखून ठेवलेल्या किंवा बांधलेल्या गोदामांमध्ये आणि / किंवा शासनाने उघडलेल्या खरेदी केंद्रावर किंवा जेथे शासनास अशी सेवा आवश्यक वाटेल त्या अन्य कोणत्याही रेल्वे स्थानकात ट्रक्समध्ये किंवा वाघिणीमध्ये ठिकाणी माल भरणे व उतरवणे यांसह आणि विशेषतः याखाली लिहिलेल्या अनुसूचित वर्णन

केलेल्या कामांच्या बाबी आणि त्या प्रत्येक बाबीसमोर विनिर्दिष्ट केलेल्या दरांनी, माल भरण्याचे व उचलण्याचे काम करील.

शासन, संस्थेला याखाली लिहिलेल्या अनुसूचिमध्ये नमूद केलेल्या दरांनी याखाली केलेल्या सर्व कामासाठी पैसे देईल. मात्र,

- (१) ८४ किलो ग्रॅम वजनाच्या किंवा त्यापेक्षा जास्त वजनाच्या गोण्याकरिता उक्त दर पूर्ण रक्कमेत चुकते केले जातील.
- (२) ४७ किलो ग्रॅम ते ८४ किलो ग्रॅम वजनाच्या गोण्याकरिता उक्त दराचा निव्वळ तीन चतुर्थांश एवढी रक्कम चुकते करण्यांत येईल.
- (३) ४७ किलो ग्रॅम पेक्षा कमी वजनाच्या गोण्याकरिता उक्त दराचा निव्वळ १/२ इतकी रक्कम चुकती करण्यात येईल आणि आणखी असे की, या उलट स्पष्टपणे नमूद केले जात नाही तोपर्यंत दरांमध्ये कामाच्या सर्व अनुषंगिक आणि दुय्यम बाबींचा अंतर्भाव असेल, आणि
- (४) संस्थेला कोणत्याही मंजूरीच्या कामाच्या बाबींमध्ये नमूद केलेले कोणतेही काम करण्याची आवश्यकता वाटली नाही तर किंवा ते काम तिने कोणत्याही कारणास्तव किंवा अन्यथा केले नाही तर न केलेल्या मंजूरीच्या कामाच्या प्रमाणात संस्थेला नोटीस दिल्यानंतर मंजूर दरामधून ठराविक प्रमाणात दर कमी करण्यांत येईल.
- (५) स्वच्छ करणे व रुपांतर करणे या बाबींसाठी असलेल्या दराने भूस कांडयातून सर्व खाद्य धान्य इत्यादी वेगळे करण्यासाठी जिल्हाधिकारी जेव्हा जेव्हा आवश्यक करील तेव्हा संस्था कोणतीही गौण उत्पादने असल्यास ती नुकसानीपासून वाचवण्याचे व ती पुन्हा साफ करण्याचे देखील काम करील.
- (६) करार निर्दिष्ट दरांविरुद्ध स्पष्टपणे उपबंधीत केले नसेल तर त्या दरांमध्ये गोदामाच्या आकारानुसार व जमिनीच्या स्वरूपानुसार त्यांच्या भिन्नतेच्या अधिन राहून सुमारे १६ स्तर उंचीपर्यंत गोण्या भरणे, उचलणे, आणि त्याची थप्पी लावणे यांचा समावेश होतो. जिल्हाधिकाऱ्यांच्या स्वेच्छा निर्णयानुसार थप्पी लावण्याची ही उंची वाढवता येईल, संस्थेला अनुसूचिमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराहून अधिक प्रदान केले जाणार नाही.
- (७) संस्था तसे आवश्यक असेल तर ज्यासाठी अनुसूचिमध्ये विनिर्दिष्ट दर नमूद केलेले नसतील अशा कामाच्या बाबी पार पाडील आणि शासनाची मान्यता घेवून नंतर जिल्हाधिकाऱ्यांने निश्चित केले असतील अशा दराने अशा कामासाठी तिला प्रदान करण्यात येईल.

- (८) संस्था एकाच गोदामातून एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी किंवा यथास्थिती एकाच ठिकाणामधील एका गोदामातून दुसऱ्या गोदामामध्ये, तिच्या मजुरीच्या कामासाठी आवश्यक असलेली तराजुची तागडी लोखंडी कैची, वजने, ताडपत्रया, हॉपर यंत्रे, उफण्णी यंत्रे, चाळण्या (मेशेस) आणि अन्य तत्सम उपकरणे किंवा गोदामासाठीची साधन सामग्री वाहून नेईल आणि या कामासाठी ती कोणताही स्वतंत्र मजुरी खर्च मिळण्यास हक्कदार असणार नाही.
- (९) दिवसाचे काम करण्यात आल्यावर उपरोक्त खंड (६) मध्ये नमूद केलेली हॉपर यंत्रे, इतयादी सारखी मजुरीसाठी लागणारी सर्व अवजारे संस्था संबंधित गोदाम रक्षकाने दाखविल्याप्रमाणे योग्य जागी ठेवील.
- (१०) मातील मजुरीचे काम सर्वसाधारणपणे सकाळी ८.०० वाजता सुरु होईल आणि सायंकाळी ६.०० वाजता संपेल. परंतु यांस गोदाम रक्षक, गोदाम व्यवस्थापक किंवा गोदाम अधिकारी किंवा याबाबतीत जिल्हाधिकाऱ्याने प्राधिकृत केलेल्या अशा अन्य अधिकाऱ्यांच्या स्वेच्छाधिकारांत त्या दिवसाच्या गरजेनुसार दिवसा सकाळी काम लवकर सुरु करण्यात येऊन संध्याकाळी उशिरा बंद करण्यात आले तरी अधिक तास काम करण्यात आल्यामुळे बाधा येणार नाही अशा जादा तासांसाठी अतिकालिक भत्याच्या स्वरूपात अतिरिक्त खर्च चुकता केला जाणार नाही.
- तथापि, संस्था दिवसाचे सर्व काम संपवण्याची व्यवस्था करील. त्यामुळे गोदाम रक्षक /व्यवस्थापक यांना संध्याकाळी ६.०० वाजता गोदाम बंद करता येईल.
- (११) संस्था, तिच्या कामगारांकडून धान्य हाताळताना ते वाया जात नाही, त्याची हानी होत नाही हे पाहील.
- (१२) संस्था, जेव्हा आवश्यक वाटेल तेव्हा, अनुकूल मोसमात धान्य स्वच्छ व रुपांतरित करण्याचे काम गोदामाबाहेर नेईल.
- (१३) संस्था, या व्यवस्थेखाली तिने नेमलेल्या कामगारांना किंवा मजुरांना दर महिन्याला नियमितपणे वेतन प्रदान करील आणि संस्थेने तसे करण्यांत कसून केली तर या कामासाठी संस्थेला देय असलेल्या रक्कमेतून तात्पुरते प्रदान करून कामगारांना अग्रीम देण्याचे आणि जिल्हाधिकाऱ्याने केलेल्या अशा सर्व प्रदानांसाठी स्वतः प्रतिपूर्ती करण्याचे स्वातंत्र्य जिल्हाधिका-याला असेल.
- (१४) संस्था, तिच्या मजुरांना किंवा कामगारांना काम करताना कोणतीही दुखापत किंवा दुखापत झाल्यास किंवा इजा पोहचल्यास त्याकरिता जबाबदार राहील आणि श्रमिक भरपाई अधिनियमाखाली देय असलेली कोणतीही नुकसान भरपाईची रक्कम किंवा नुकसान भरपाईच्या रक्कमा चुकत्या करण्यास दायी असेल. उक्त अधिनियमाअन्वये अशी होणतीही नुकसान भरपाई

जिल्हाधिकाऱ्याला चुकती करावील लागल्यास संस्था मागणी केल्यावर जिल्हाधिकाऱ्याला अशा प्रकारे चुकत्या केलेल्या सर्व रकमा परत करील आणि शासनाकडे अशा सर्व दाव्यांचे व खर्चाचे पूर्णतः क्षतिपूरण करील.

(१५) या अधिलेखाच्या अटीचे व शर्तीचे योग्य पालन व अनुपालन करण्यासाठी, संस्था जिल्हाधिकाऱ्याला एकतर शासकीय कोषागारात रोख रकमेत किंवा शासकीय वचन पत्राद्वारे रुपये.....ची ठेव किंवा जिल्हाधिकाऱ्याच्या नावे पृष्ठांकीत केलेली रुपये.....एवढ्या दर्शनी मूल्याची राष्ट्रीय बचत प्राणपत्रे किंवा बारा वर्षांची राष्ट्रीय संरक्षण प्रमाणपत्रे किंवा दहा वर्षांचे संरक्षण ठेव प्रमाणपत्र किंवा सुवर्ण रोखे प्रदान करील आणि संस्थेमधून या करारनाम्यातील कोणत्याही अटीचा व शर्तीचा कोणताही भंग झाल्यास, शासनाला (हा करार समाप्त करण्यासह) इतर कोणत्याही कायदेशीर उपायांना बाधा न येता, अशा उल्लंघनाबद्दल किंवा या करारानुसार शासनाने किंवा शासनाच्या वतीने संस्थेकडून किंवा तिच्या नांवाने केलेल्या किंवा कोणत्याही वेळी करण्यात येतील अशा कोणत्याही इतर मागण्यांच्या पूर्ततेसाठी किंवा त्या बाबतीत शासनाच्या किंवा या अन्वये शासनाला देय असलेल्या कोणत्याही रक्कमेची पूर्तता करण्यासाठी शास्ती किंवा निर्धारित भरपाई म्हणून जमानत ठेवीची संपूर्ण रक्कम किंवा तिचा भाग समपद्धत किंवा समायोजित न करण्यात आलेली अशी ठेव किंवा तिचा भाग हा करार समाप्त झाल्यानंतर संस्थेला चुकता किंवा हस्तांतरीत करण्यात येईल. उक्त ठेव, रोख रक्कमाच्या स्वरूपात दिलेली असल्यास, तिच्यावर कोणतेही व्याज दिले जाणार नाही.

(१६) संस्था, या कराराअन्वये तिने हाती घेतलेले मजुरीचे काम त्या त्या दिवशी तत्परतेने पार पाडील आणि हे काम संस्थेमुळे कोणत्याही प्रकारे थांबविल्यास किंवा तिच्या श्रमिकांनी हे काम करण्यास नकार दिल्यामुळे किंवा तिच्या नियंत्रणाबाहेर नसलेल्या कोणत्याही कारणांमुळे या कामास विलंब झाल्यास, जिल्हाधिकाऱ्याला संस्थेकडून अशा विलंबामुळे किंवा कसुरीमुळे किंवा इतर उपाययोजना करण्याच्या जिल्हाधिकाऱ्याच्या अधिकाराला बाधा न आणता जिल्हाधिकाऱ्याला ज्या पर्यायी व्यवस्था कराव्या लागतील त्या व्यवस्थांवरील कोणत्याही अतिरिक्त खर्चामुळे झालेल्या हानीची कोणतीही रक्कम वसूल करण्याचा अधिकार असेल अशा प्रसंगी जिल्हाधिकारी शास्तीच्या स्वरूपात आणि शासनाला झालेली हानी भरून काढण्यासाठी ठेव किंवा तिचा कोणताही भाग जप्त करील. जिल्हाधिकारी शास्ती व नुकसान भरपाईची रक्कम निश्चित करील आणि संस्थेला अशा शास्तीच्या व नुकसान भरपाईच्या रक्कमा कळवल्यानंतर ती

लगेचच आवश्यक ते आणखी प्रदान किंवा प्रदाने करुन ठेव रुपये..... च्या मुळ रक्कमेत पुन्हा ठेवील.

- (१७) हा करार माहे ---- २०१४ पासून माहे ----२०१७ पर्यंत अमलात राहील. परंतु जिल्हाधिकार्याला कोणत्याही कारणास्तव संस्थेला एक महिन्याची लेखी नोटीस देवून हा करार समाप्त करता येईल आणि अशा समाप्तीच्या वेळी संस्थेला नुकसान भरपाईसाठी दावा करता येणार नाही.
- (१८) याद्वारे परस्परांमध्ये असे मान्य करण्यात येत आहे की, जिल्हाधिकार्याला वाटत असेल तर तो त्याच्या स्वेच्छाधिकारांत संस्थेला येथील खंड (१५) नुसार कामाच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी तिला वाढवून दिलेल्या कालावधीच्या पलीकडे दोन महिन्यांहून अधिक नसलेल्या अतिरिक्त कालावधीसाठी येथे दिलेल्या संस्थेच्या अटीनुसार व दरांनुसार काम करण्यास सांगू शकेल.
- (१९) जर संस्थेला किंवा तिच्या अधिकृत एजन्टला मुंबई दारुबंदी अधिनियम १९४९ अन्वये आणि/किंवा मुंबई अफू धम्रपान अधिनियम, १९३६ अन्वये अपराधासाठी किंवा अत्यावश्यक विक्रेय वस्तु अधिनियम, १९५५ (१९५५ चा १०) निर्गमित केलेल्या अन्नसामग्रीच्या संबंधात कोणत्याही अन्य उप बंधाअन्वये अपराधासाठी सिध्दापराधी ठरवले असेल तर किंवा त्यावेळी अंमलात असलेल्या अन्य कोणत्याही कायद्यान्वये सिध्दापराधी ठरवले असेल तर जिल्हाधिकारी त्यांच्या स्वेच्छाधिकारात नोटीस न देता कंत्राट समाप्त करील आणि अशा प्रकारे कंत्राट समाप्त केल्यामुळे संस्थेला जिल्हातिधका-याकडून कोणतीही नुकसान भरपाई मिळणार नाही.
- (२०) जिल्हाधिकारी त्याच्या स्वेच्छाधिकारात संस्थेची कसूर, गैरवर्तणूक इत्यादी कारणांमुळे देखील कंत्राट विखंडीत करू शकेल आणि अशा प्रकारे कंत्राट विखंडीत केल्यामुळे संस्थेला कोणतीही नुकसान भरपाई मिळणार नाही.
- (२१) एकतर हा करार चालू असताना किंवा त्यानंतर या कराराच्या अर्थ उकलासह या करारान्वये किंवा त्याच्याशी संबंधीत उद्भवणारा कोणताही विवाद लवाद निर्णयासाठी येथे मंजुरीचे काम चालू आहे, तेथील विभागाचे आयुक्त किंवा त्यांनी त्यांच्या वतीने काम करण्यास लेखी प्राधिकृत केलेला कोणताही अधिकारी यांच्याकडे करार समाप्त झाल्यापासून सहा महिन्यांच्या आंत निर्दिष्ट करण्यात येईल आणि अशा प्रत्येक संदर्भ लवाद अधिनियम, १९४० च्या उपबंधाद्वारे किंवा त्यावेळी अंमलाल असलेल्या कोणत्याही फेरबदलाद्वारे नियमित करण्यात येईल. अशा लवादापचा निर्णय अंतिम व या कराराच्या दोन्ही पक्षांना बंधनकारक राहील.
- (२२) शासनाला देय असलेल्या किंवा ज्या दिनांकास शासनाला ही रक्कम प्रदान करावयाची होती त्या दिनांकापासून दरसाल ६% व्याजासह या कंत्राटाअन्वये शासनाकडून वसुली योग्य

असलेल्या सर्व रक्कमा शासनाचे कोणतेही इतर हक्क आणि पाययोजना यास बाधा न आणता जमीन महसूलाची थकबाकी म्हणून वसूल योग्य असलेल्या मानण्यात येतील.

(२३) या लेखाच्या संबंधातील मुद्रांक शुल्क संस्था भरली व ती ते चुकते करील.

(२४) जिल्हाधिकाऱ्याने दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यांत संस्थेने कसूर केल्यास जिल्हाधिकारी किंवा त्याने प्राधिकृत केलेल्या अधिकारी संस्थेला लेखी स्वरूपात रीतसर नोटीस दिल्यानंतर संस्थेच्या जोखीमीवर खर्चाने व अनुभवावर अन्य दुसऱ्या संस्थेमार्फत किंवा अन्य कोणत्याही एजन्सीमार्फत पर्यायी व्यवस्था करील आणि याकरिता शासनाला झालेल्या सर्व अतिरिक्त खर्च हा संस्था सोशील व चुकता करील.

वर निर्दिष्ट केलेल्या मजूरीच्या कामाच्या बाबींची अनुसूची:

(१०० गोण्यामागे दर (प्रत्येकी १ क्विंटल)

(अ) रेल्वे यार्डाच्या गोदामाबाहेर.

(एक) वाघिणीमधून गोण्या उतरवणे व फलाटावर त्याची थप्पी रचून न ठेवता ट्रक्स किंवा गाड्यांमध्ये भरणे.

(दोन) वाघिणीमधून गोण्या उतरवणे व गाड्यांमध्ये किंवा ट्रक्समध्ये भरण्यापूर्वी फलाटावर थप्पी रचून ठेवणे

(तीन) फलाटावर रचलेल्या गोण्या उचलून ट्रक्स किंवा गाड्यांमध्ये भरणे.

(चार) ट्रक्स किंवा गाड्यांमधून उतरवणे आणि पहिल्यांदा फलाटावर थप्पती रचून न ठेवताच वाघिणीमध्ये भरणे.

(पाच) ट्रक्स किंवा गाड्यांमधून उतरवणे आणि फलाटावर थप्पी रचून ठेवणे.

(सहा) फलाटावर रचलेल्या गोण्या उचलून ट्रक्समध्ये भरणे.

(सात) गोण्या ताब्यात घेताना, ट्रक्समधील कडेला ठेवलेल्या गोण्या घेणे आणि अ्रक्समध्ये व्यवस्थित लावणे आणि पोहचवणी करताना ब्रक्सच्या कडेला आणून ठेवणे.

(आठ) उपरोक्त बाबीपैकी कोणत्याही बाबी संबंधात वजन करणे आवश्यक असेल तर अतिरिक्त दर.

(नऊ) शासकीय परिपत्रक, अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, क्रमांक, टीएचसी-१७७१/१८९४ डी, दिनांक २४/०९९/१९७१ द्वारे हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

(दहा) शासकीय परिपत्रक, अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, क्रमांक :टीएचसी-१०७१/१८९४ डी दिनांक २४/०९/१९७१ द्वारे नवीन क्रमांक देण्यात आला.

(ब) गोदामामध्ये गोण्या भरणे, उतरवणे आणि थप्पी लावणे.

(एक) गाडीमधून किंवा ट्रक्समधून (माल) खाली उतरवणे आणि अंदाजे १६ थरांच्या उंचीपर्यंत वजन न करता, परंतु सर्व भारासहीत उचलणे या कामासह गोदामांमध्ये थप्पी रचून ठेवणे.

(दोन) थप्पीवरून गोण्या काढणे, त्यांचे वजन न करता सर्व भारासहीत त्या उचलणे व गोदामाजवळच्या ट्रकामध्ये/गाड्यांमध्ये वाहून नेणे.

(तीन) गाड्यांमधून किंवा ट्रकांमधून गोण्या उतरवणे, गोण्यांचे वजन करणे आणि आंत अंदाजे १६ थरांच्या थप्पी रचून ठेवणे.

(चार) गोदामांतील थप्पी वरून गोण्या काढणे त्यांचे वजन करणे व ट्रकामध्ये किंवा गाड्यांमध्ये भरणे.

(पाच) थप्पीवरून गोण्या काढणे, जवन न करता किरकोळ विक्रेते / घाऊक व्यापारी यांना देण्यासाठी दरवाज्यापाशी आणणे.

(सहा) गोदामातील थप्पीवरून गोण्या काढणे, तागडीकडे नेणे, वजन करणे आणि किरकोळ विक्रेते/घाऊक व्यापारी यांना देण्यासाठी दरवाज्याजवळ नेणे.

टीप :- उपरोक्त (पाच) व (सहा) या दोहोंच्या बाबतीत किरकोळ विक्रेते/घाऊक व्यापारी यांच्यामध्ये माल भरताना त्या मालाची जबाबदारी किरकोळ विक्रेते/घाऊक व्यापारी यांच्यावर आहे.

(सात) बाराफेरी (कोणत्याही कारणास्तव पुनर्व्यवस्था किंवा एकाच इमारतीमधील गोदामांमध्ये वजन न करता गोण्या रचण्याकरिता अन्य कोणतीही हलवाहलव)

टीप :- (पडलेले धान्य झाडणे इत्यादी काम शासनाने नेमलेल्या पालावाल्याकडून करून घेण्यात यावे).

(आठ) गोण्याखाली उतरवणे, तागडीजवळ नेणे, वजन करणे आणि गोदामामध्ये थप्पी रचून ठेवणे (म्हणजे वजन करून वाराफेरी करणे)

(क) वजन करून धान्य स्वच्छ करणे व त्याचे प्रमाणीकरण करणे.

१(अ) रचलेल्या गोण्यांमधून पाला बाजून करणे व धान्य साफ व रुपांतरीत करणे आणि स्वच्छ करण्यापूर्वी वजन करणे, गोडया तागडी मधून बाहेर कमाढणे आणि गोदामामध्ये

स्वच्छ करण्याच्या जागी नेणे, गोण्या उघडणे, हॉपर्समध्ये टाकणे, चाळण्यामधून चाळून घेणे, साफ केलेले धान्य गोण्यांत भरणे व गाळसाळ स्वतंत्र गोण्यात भरणे, प्रमाणीकृत गोण्यांचे वजन करून त्या शासकीय सूतळीने शिवणे आणि गोदामामध्ये त्यांची थप्पी लावणे किंवा ट्रक्स किंवा गाड्यांमध्ये पोहचवणी करणे.

ब) धान्य स्वच्छ करण्यापूर्वी रचलेल्या गोण्याखाली उतरवून वजन करणे, तागडीमधून गोण्याबाहेर काढणे आणि त्या गोदामांमध्ये स्वच्छ करण्याच्या जागी नेणे, गोण्या उघडणे व त्यातील धान्य हॉपर्समध्ये टाकणे, चाळण्यांमधून चाळून घेणे, साफ केलेले धान्य गोण्यांत भरणे व गाळसाळ स्वतंत्र गोण्यात भरणे, प्रमाणीकृत गोण्याचे वजन करून त्या शासकीय सूतळीने शिवणे आणि गोदामपामध्ये त्याची थप्पी रचणे किंवा ट्रक्स किंवा गाड्यांमध्ये पोहचवणी करणे.

२) धान्य स्वच्छ न करता त्याचे वजन करून गोण्यांचे प्रमाणीकरण करणे.

(एक) रचून ठेवलेल्या गोण्या खाली उतरवणे, गोण्या तागडीजवळ नेणे, अचूक वजनासाठी गोण्यांमध्ये धान्य घालून किंवा गोण्यांमधून काढून वजन करणे, गोण्या हलवणे, त्याच गोदामामध्ये प्रमाणीकृत गोण्या शिवणे आणि थप्पी लावून रचणे किंवा ट्रक्स किंवा गाड्यांमध्ये पोहचवणी करणे.

(दोन) (क) (२) (एक) साठी जसे त्याचप्रमाणे पाला न करता पुन्हा गोण्यांमध्ये भरणे, म्हणजे थप्पी रचून ठेवलेल्या गोण्या खाली तरवणे, त्यातील धान्य नवीन गोण्यांमध्ये ओतणे, अचूक वजन करणे, गोण्या शिवण्याकरिता दूर अंतरावर नेणे, गोण्याची तोंड शिवणे आणि त्याच गोण्यांमध्ये किंवा ट्रक्समध्ये पुन्हा थप्पी रचणे. (तीन) (क) (२) (एक) प्रमाणेच पाला तयार केल्यावर परंतु स्वच्छ न करता (धान्य) पुन्हा गोण्यांमध्ये भरणे, म्हणजे थप्पी रचून ठेवलेल्या गोण्या खाली तरवणे, पाला तयार करण्याकरिता गोण्या उघडणे, पाला मिसळणे, पुन्हा गोण्या भरणे, त्या गोण्याची तोंड शिवण्याकरिता थोड्या अंतरावर हलवणे आणि त्या पुन्हा थप्पीने रचणे किंवा ट्रक्स किंवा गाड्यांमध्ये भरणे.

टीप:- १ - धान्य साफ व रुपांतरीत किंवा त्याचे प्रमाणिकरण करण्यापूर्वी रचलेल्या गोण्या खाली उतरवण्यास सांगण्याऐवजी संस्थेला ट्रक्समधून किंवा गाड्यांमधून गोण्याखाली करण्यात सांगितले तर उपरोक्त दरांनी ती ते काम करील. या कामासाठीचा दर गोण्या खाली तरवणे व त्या भरून तागडीपर्यंत नेणे या कामाच्या दराला पर्यायी असेल.

टीप :- २- माल किरकोळ व्यापा-यांकडे किंवा घाऊक व्यापाऱ्यांकडे थेट सुपूर्द करण्यात येतो अशा प्रकरणी एकतर माल रचणे किंवा ट्रक्समध्ये किंवा गाड्यांमध्ये भरणे यापैकी कोणत्याही बाबीचे हे काम

पार पाडण्यासाठी आवश्यकता नसते तेव्हा खंड (४) (ख) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे कलम ग अन्वये विशिष्ट बाबींमधून बाब बी (एक) च्या दराच्या निम्म्याहून कमी नसेल एवढ्या दराने वजन करण्यात येईल.

ड) गोदामामधील इतर कामकाज :

(एक) स्थानिक भागातून धान्य खरेदी करताना शेतकऱ्यांकडून किंवा इतर पुरवठादाराकडून धान्य घेण्यासाठी गोण्या देणे, त्या भरून तागडीजवळ नेणे, वजन करणे, प्रमाणीकरण करणे, शिवणे आणि गोदामामध्ये अदमासे सोळा थर इतक्या उंच थप्पी रचून ठेवणे.

(दोन) इतर कामासाठी गोण्या नेण्याची आवश्यकता असल्यास, प्रत्येकी एक क्विंटल (निव्वळ) इतके प्रत्यक्ष वजन केलेल्या १०० गोण्यांमागे.....(प्रमाणीकरण केलेल्या गोण्या) वजनाची चाचणी घेणे.

टीप : वजनाच्या चाचणीसाठीचा हा दर गोण्या थप्पीने रचणे किंवा खाली उतरवणे इत्यादी सारख्या कोणत्याही गौण कामाकरिता विचारात घेतला जाणार नाही.

(तीन) थप्पीवरून गोण्याखाली उतरवणे व त्या तेथून हलवणे, त्यातील धान्य नवीन गोण्यांमध्ये ओतून त्या रिकाम्या करणे, त्या शिवणे आणि त्या थप्पीने रचून ठेवणे,

(चार) पुन्हा भरणे (म्हणजे थप्पीवरून गोण्या हलवणे, त्यातील धान्य नवीन गोण्यांमध्ये भरून त्या रिकाम्या करणे, त्या शिवणे व त्या थप्पीने रचून ठेवणे)

(पाच) दुहेरी (Double) गोण्या भरणे यात पुढली गोष्टींचा समावेश होतो. थप्पीवरून गोण्या खाली उतरवणे, गोण्या बदलावयाच्या ठिकाणी गोण्या नेणे, दुहेरी गोण्या भरणे, त्या शिवणे आणि थप्पी रचणे किंवा गाड्यांमध्ये किंवा ट्रक्समध्ये भरणे.

(सहा) दुहेरी गोण्यांच्या बाबतीत थप्पीवरून गोण्या खाली उतरवणे दोन गोण्यांपैकी बाहेरील गोण काढणे आणि आतील गोण किरकोळ व्यापाऱ्याला व घाऊक व्यापाऱ्याला देण्याकरिता दरवाज्याजवळ नेणे.

(आ) कामांच्या इतर संकीर्ण बाबी :

(एक) वाघिणीमधून रिकाम्या गोण्यांच्या गासड्या किंवा गठ्ठे किंवा सुतळीच्या गासड्या (प्रत्येकी ३१८ ते ४०९ कि.ग्रॅ.) उतरवणे आणि थेट ट्रक्समध्ये किंवा गाड्यांमध्ये भरणे.

(दोन) ट्रक्समधून किंवा गाड्यांमधून (प्रत्येकी ३१८ ते ४०९ कि.ग्रॅ.) रिकाम्या गोण्यांच्या गासड्या किंवा गोण्यांचे गठ्ठे किंवा सुतळीच्या गासड्या उतरवणे आणि गोदामामध्ये थप्पीने रचणे.

(तीन) १०० रिकाम्या गोण्या व्यवस्थीत बांधून त्याचे गठठे तयार करणे आणि ते गोदामामध्ये थप्पीने रचणे.

(चार) ताडपत्र्या वाधिणीमध्ये किंवा गोदामामध्ये ठेवणे.

(पाच) ताडपत्र्या वाधिणीमधून किंवा गोदामामधून बाहेर काढणे.

(सहा) एकाच गोदामामध्ये रिकाम्या गोण्याचे गठठे इकडून तिकडे नेण्यासाठी वाराफेरी.

टीप : गट (अ) खालील बाब (एक), (दोन), (चार) व (पाच) आणि गट (ब) खालील बाबी (एक), (दोन), (तीन), व (चार) मध्ये ट्रक्समध्ये भरणे या संदर्भाचा अर्थ, गोण्या ट्रक्सच्या कडेला असलेल्या गोण्या घेणे, असा आहे.

या गोष्टीची साक्ष म्हणून महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्यासाठी व त्यांच्या वतीने सही करण्यासाठी व त्याच्या कार्यालयाची मोहोर लावण्यासाठी जिल्हाधिकाऱ्यास प्राधिकृत केले आहे आणि वरील संस्थेची सामाईक मोहोर यात वर लिहिलेल्या दिवशी व वर्षी उमटविली आहे.

जिल्हाधिकाऱ्याने खालील व्यक्तींच्या समक्ष, महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या नांवाने व वतीने स्वाक्षरीत मोहोरबंद करून स्वाधीन केले.

वरीलप्रमाणे

करारनामा लिहून घेणार
(जिल्हाधिकारी)

करारनामा लिहून देणार-
(संस्थेचे चेअरमन अथवा प्राधिकृत प्रतिनिधी)

साक्षीदार-(जिल्हा पुरवठा कार्यालयाच्या वतीने)

१)

२)

संस्थेने खाली व्यक्तींच्या समक्ष स्वाक्षरीत व मोहोरबंद करून स्वाधीन केले.

साक्षीदार

१)

२)

.....